

V PROCES DIGITALIZACIJE

Pomoćnica ministra za telekomunikacije Irini Reljin, najavila je u intervjuu objavljenom u dnevnom listu Danas, 24. marta, da sredinom ove godine počinje eksperimentalno emitovanje digitalnog TV programa, kako bi se obavila neophodna merenja i provere. Reljin tvrdi da će se u tu svrhu na pojedinim predajničkim mestima koristiti raspoloživi kanali sa ograničenom snagom predajnika, kao i privremena antenska rešenja, dok će trajna biti postavljena u međuvremenu. Govoreći o važnim koracima koji su već učinjeni kako bi se uspešno obavio prelazak sa analognog na digitalno emitovanje, Reljin pominje izdvajanje emisije tehnike iz Radio-televizije Srbije. Pomoćnica ministra u intervjuu govori i o evropskom projektu podrške digitalnom emitovanju. „Ministarstvo za telekomunikacije i informaciono društvo konkurisalo je za projekat finansiran iz predpristupnih fondova EU. Projekat je odobren, tako da je iz IPA fondova obezbeđeno ukupno 10,5 miliona evra bespovratnih sredstava za nabavku opreme za emisiju tehniku, kao i konsultantske usluge u okviru procesa digitalizacije. Oprema je već počela da stiže, dok je tim konsultanata iz BBC World Service Trusta, koji je pobedio na tenderu, već u Beogradu i uveliko radi“, navodi Irini Reljin.

Što se tiče pravnog okvira, Reljinova kaže da je u ovom procesu preostalo da se usvoje Strategija razvoja medija i Zakon o elektronskim medijima, koji su trenutno u fazi izrade. Prema njenim rečima, ove propise je neophodno doneti kako bi proces digitalizacije zemaljske televizije mogao uspešno da se sprovede. „Neophodno je organizovati i promotivnu kampanju koja treba da obezbedi informisanost građana o tome šta moraju da urade kako bi i posle 4. aprila 2012. mogli nesmetano da prate TV program. Izrada plana, na osnovu koga će se praviti promotivna kampanja, u završnoj je fazi. Planirano je da promovisanje procesa digitalizacije počne šest meseci pre potpunog prestanka emitovanja analognog signala“, napominje Reljinova.

U ranijim izveštajima u više navrata smo ukazivali na meru u kojoj se kasni sa implementacijom aktivnosti predviđenih Akcionim planom uz strategiju digitalizacije, kao okolnost koja dovodi u pitanje sprovođenje uspešne tranzicije. U navedenom smislu je intervju Irini Reljin indikativan u smislu da bi se mogao tumačiti i na način da pokazuje da je ministarstvo prihvatilo okolnost da su pojedine aktivnosti predviđene Akcionim planom neizvodive i da probleme sa kojima se digitalna tranzicija suočava moramo rešavati na drugi način. Pominjanje usvajanja Strategije razvoja medija, uz usvajanje Zakona o elektronskim medijima, u kontekstu aktivnosti koje prethode digitalizaciji, moglo bi da ukazuje na pokušaj da se problemi rešavaju na drugi način. O čemu se zapravo radi? U Akcionom planu se

Strategija razvoja medija uopšte ne pominje. Planom je, naime, bilo predviđeno da će se Pravilnikom o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje radio i televizijskog programa i pristupu multipleksu u zemaljskoj digitalnoj radiodifuziji, definisati prava i obaveze komercijalnih emitera u procesu prelaska na digitalno emitovanje uz poštovanje prava koja imaju u skladu sa dozvolama koje važe duže od roka predviđenog za isključivanje analognog signala. Dalje, Akcioni plan uz Strategiju digitalizacije predviđa zamene važećih dozvola dozvolama za pristup multipleksu. Međutim, Pravilnik o prelasku sa analognog na digitalno emitovanje televizijskog programa i pristupu multipleksu u terestričkoj digitalnoj radiodifuziji, koji je objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 12/11 od 25. februara 2011. godine, nije sveobuhvatan dokument kakav je po Akcionom plan uz strategiju digitalizacije trebalo da bude. Ispostavilo se, naime da pitanje definisanja prava i obaveze komercijalnih emitera u procesu prelaska na digitalno emitovanje, nije nešto što se može rešavati običnim pravilnikom. Ministarstvo sad, kako iz intervjua Irini Reljin proizilazi, očekuje da ovaj problem digitalne tranzicije reši Strategija razvoja medija. Nažalost, čini se da se još ne razmišlja o opciji koja bi, verovatno, bila i najlakša i najjednostavnija, o direktnim pregovorima sa imaćima dozvola, u kojima bi se postigao dogovor o pravima i obavezama.

VI PROCES PRIVATIZACIJE

Nikakvi pomoci na planu privatizacije medija nisu zapaženi u periodu na koji se ovaj izveštaj odnosi. Mediji su međutim zabeležili polemiku između medijske grupacije VAC, Vlade Vojvodine i rukovodstva „Dnevnik Holdinga“, a u vezi sa ranije najavljenim izlaskom medijske grupacije VAC sa srpskog medijskog tržišta i iz zajedničkog društva „Dnevnik Vojvodina pres“, u kome VAC drži 55% vlasništva, dok je ostatak u vlasništvu „Dnevnik Holdinga“, kompanije čiji je osnivač Izvršno veće Vojvodine. VAC je još septembra 2010. izrazio spremnost da svoj udeo od 55 odsto vlasništva, bez naknade prenese na zaposlene u „Dnevnik Vojvodina pres-u“. Međutim, krajem marta, VAC je saopštio da ponovo počinje pregovore sa drugim zainteresovanim za kupovinu njenog udela. „Ovim reagujemo na neodgovornu taktiku odugovlačenja kojom se već duže od četvrt godine blokira naša ponudu, odnosno poklon zaposlenima“, naveo je član uprave VAC-a i predstavnik te medijske grupacije za Srbiju, Peter Lange. Predsednik Izvršnog veća Vojvodine, Bojan Pajtić, izjavio je da je razočaran činjenicom da rukovodstvo „Dnevnik Holdinga“ „nije bilo svesno i nije prepoznalo koliko je ustupanje udela VAC-a radnicima 'Dnevnik Vojvodina presa' najbolje rešenje za budućnost.“ Pajtić je istakao da pokrajina neće obustaviti program finansijske podrške jer je list „Dnevnik“ od interesa za Vojvodinu i za građane Vojvodine. Na pitanje kako je moguće da rukovodstvo pokrajinskog preduzeća „Dnevnik Holding“ prelazi preko

odluke Vlade Vojvodine koja je ranije dala zeleno svetlo da list većinski pređe u ruke zaposlenih, Pajtić je nagovestio preduzimanje mera. „Moram da kažem da je ovo prvi put da se dogodi ovakva situacija, da se rukovodstvo 'Dnevnik Holdinga' ogлуši ne samo o odluku pokrajinske vlade nego i republičke vlade. Mi ćemo znati šta da preduzmemo tim povodom“, kazao je Pajtić, ne precizirajući detalje. Poslovodstvo „Dnevnik Holdinga“, međutim, tvrdi da je stav Agencije za privatizaciju povodom ponude VAC-a dobilo tek 30.03.2011. godine u ranim jutarnjim satima, te da je sednica Upravnog odbora na kojoj će se zauzeti određeni stavovi zakazana za 4.4.2011. godine. Poslovodstvo „Dnevnik Holdinga“ tvrdi da se ne protivi nameravanom poklonu Medijske Grupacije VAC zaposlenima Dnevnik Vojvodina Pres, ali smatra da se od organa „Dnevnik Holdinga“ ne može tražiti da donese odluku o odustajanju od nespornih potraživanja prema 'Dnevnik Vojvodina presu' i VAC-u kao uslov za realizaciju „poklona“, jer će u tom slučaju poklonodavac biti Holding, a ne VAC.

Novosadski Dnevnik jedan je od medija u Srbiji u kojima je, i pored de fakto većinskog privatnog vlasništva, država zadržala značajan udeo. Ne ulazeći u konkretno pitanje da li je ponuda VAC-a samo elegantan način za izbegavanje plaćanja dugova koje VAC ima prema državi, odnosno državnom „Dnevnik Holdingu“ kao manjinskom suvlasniku u zajedničkom ulaganju, i ovaj primer svedoči o problemima koji uvek iznova eskaliraju u medijima sa makar i manjinskim državnim vlasničkim učešćem, te neophodnosti da se rešavanju pitanja državnog vlasništva u medijima jednom napokon pristupi na sistemski način.